

Roofvogels en uilen in 2022

TEUN VAN DIJK

Als lid van de Veldwerkcommissie VWGA heb ik een overzicht gemaakt van de broedgevallen van roofvogels en uilen in de regio Amsterdam in 2022. Daarnaast geeft het een overzicht van de broedgevallen van de laatste tien jaar van deze vogels.

Hierbij is gebruik gemaakt van rechtstreekse meldingen door leden van de vogelwerkgroep en voorts door het zorgvuldig napluizen van meldingen van roofvogels en uilen in het werkgebied van VWGA op Waarneming.nl. Aan de hand van Sovon interpretatiecriteria heb ik de verzamelde gegevens beoordeeld. Resultaat is het bijgaande overzicht van al dan niet geslaagde broed-

gevallen van roofvogels en uilen. Dit overzicht zal zeker niet volledig zijn, want ongetwijfeld zijn er territoria gemist, zeker van uilen zal het aantal meldingen 'onderbelicht' zijn.

Torenavalk 44 territoria

12 territoria in het Westelijk Havengebied, Bretten en Lutkemeerpolder.
5 territoria omgeving Schiphol.

Het gaat slecht met de Ransuil, festivals doen de soort geen goed

11 territoria zuidkant van Amsterdam: Amsterdam-Zuidoost, Groot Duivendrechtsche Polder, Bovenkerkerpolder, Holendrecht- en Bullewijkerpolder, Ouderkerkerplas, Amsterdamse Bos, Schinkelbos en Botshol.

4 territoria aan de oostkant van Amsterdam: Diemerpark, Vijfhoek e.o., Gemeenschapspolder en Aetsveldsche Polder.

12 territoria in Amsterdam-Noord en het poldergebied benoorden Amsterdam, Durgerdam-IJdoorn, Ransdorp, Zunderdorp, Volgermeer, rond Zuiderwoude, Uitdam, rond Monnickendam en op Marken.

Boomvalk 18 territoria

1 territorium aan de westkant van Amsterdam: Sloterpark/Osdrp.

2 territoria in het Amsterdamse Bos/Schinkelbos.

4 territoria aan de zuidkant: Amstelpark, Amsterdam-Zuidoost, Middelpolder, Bovenkerkerpolder.

4 territoria aan de oostkant: Diemberbos, Vijfhoek e.o., Aetsveldsche Polder en Weesp.

7 territoria in Amsterdam-Noord en het poldergebied benoorden Amsterdam, Ransdorp, Durgerdam, Ilpendam, Monnickendam en Volgermeer.

Slechtvalk 6 territoria

6 territoria: Westelijk Havengebied AEB en Hemweg, Buikslotermeer, Rijksmuseum, Amsterdam-Zuidoost en de Zuidas.

Voorts waren er broedparen aanwezig op de volgende locaties, waarbij geen nest kon worden vastgesteld: Mondriaantoren, Rieker Business Park en Science Park.

In de nabijheid van de Mondriaantoren zijn wel nestkasten geplaatst, maar de twee Slechtvalken tonen geen in-

teresse en blijven de Mondriaantoren trouw. De eigenaar van dit gebouw wil geen medewerking verlenen aan het plaatsen van een nestkast aldaar.

Sperwer 42 territoria

7 territoria aan de westkant: Lutke-meerpolder, Sloterpark, Wiedijkpark, Rembrandtpark, Bretten, Geuzenbos en Sloterdijk.

4 territoria in Amsterdamse Bos; Heuvel, Schinkelbos, De Poel en Koenenbos.

12 territoria aan de zuidkant van Amsterdam: Beatrixpark, Amstelpark, Groot Duivendrechtsche Polder, Ouderkerk, Hoge Dijk, Gaasperzoom, Gaasperplas, Middelpolder, Uithoorn, Bovenkerkerpolder en Botshol.

8 territoria aan de oostkant: Flevo-park/Science Park, omgeving Nieuwe Oosterbegraafplaats, Duivendrecht, Diemerpolder/ARK-zone, Diemberbos, Vijfhoek e.o. en Weesp.

11 territoria in Amsterdam-Noord, Ilperveld, Volgermeer/Broekermeer, Uitdam, Zunderdorp, Ransdorp/Kinselmeer, IJdoorn, Zuiderwoude en Zeedijk Gouwzee.

Havik 23 territoria

6 territoria aan de westkant van Amsterdam: Sloterweg, Westgaarde, Sloterpark, Geuzenbos, recreatiegebied Houtrak en Bretten.

5 territoria in het Amsterdamse Bos/Schinkelbos.

5 territoria aan de zuidkant van Amsterdam: Hoge Dijk, Gaasperzoom, Ouderkerk en Botshol.

3 territoria aan de oostkant van Amsterdam: Sciencepark/Spoorzicht, Vijfhoek/Haven Ballast en Diemberbos.

4 territoria in Amsterdam-Noord, Varkensland, IJdoorn en Ilperveld.

Buizerd 63 territoria

13 territoria aan de westkant van Amsterdam: Sloterpark, Westgaarde/Lutkemeerpolder, Osdorper Binnenpolder/Sportpark Ookmeer, Westelijk Havengebied, Geuzenbos, Bretten, Eendrachtspolder, Spaarnwoude en Sloterweg.

6 territoria in het Amsterdamse Bos/Schinkelbos.

5 territoria rond Schiphol en Badhoevedorp.

16 territoria aan de zuidkant van Amsterdam: begraafplaats Buitenveldert, Amstelpark, Amsterdam-Zuidoost, Hoge Dijk, Aalsmeer, Uithoorn, Bovenkerkerpolder, Middelpolder, Duivendrecht, Groot Duivendrechtsche Polder, Holendrecht- en Bullewijkerpolder, Ouderkerk en Botshol.

9 territoria aan de oostkant van Amsterdam: Watergraafsmeer, Flevopark, Diemerpark, Diemberbos, Diemerpolder, Vijfhoek, Driemond en Weesp.

14 territoria in Amsterdam-Noord en het gebied ten noorden van Amsterdam: Ransdorp, Zunderdorp, Uitdam, IJdoorn, Volgermeer, Broek in Waterland, Varkensland, Broekermeer, Rietbroek, IJperveld, Zuiderwoude, Marken en Zeedijk.

Wespendief 1 territorium

1 territorium in het Amsterdamse Bos.

Bruine Kiekendief 22 territoria

22 territoria: IJperveld, Barnegat, Uitdammer Die, Volgermeer/Zuiderwoude/Broekermeer,

Overleek, Dijkeinde/Oosterpoel, IJdoorn/Uitdammerdijk, Ransdorp/Zunderdorp, Ransdorper Die, Bretten, Lutkemeerpolder, Schinkelbos, Bovenkerkerpolder, Middelpolder, Ouderkerk, Holendrecht- en Bullewijkerpolder, Vijfhoek e.o., Schiphol en Botshol.

FOTO: HANS NIEKUS

Buizerd met prooi

Steenuil 9 territoria

9 territoria: Bovenkerkerpolder, Ouderkerk, Ronde Hoep.

Velduil 0 territoria

Bosuil 17 territoria

17 territoria: Vliegenbos, Amsterdamse Bos, Amstelveen, Aalsmeer, Badhoevedorp, Amsterdam-Zuidoost, Frankendaal, Gijsbrecht van Aemstelpark en Amstelpark.

Ransuil 21 territoria

21 territoria: Amsterdam-Zuidoost, Driemond, Uithoorn, Bovenkerkerpolder, Amstelveen, Groot Duivendrechtsche Polder, Amsterdamse Bos, Westgaarde, Noordelijke Oeverlanden Nieuwe Meer, Badhoevedorp, Schiphol, Bretten, Sloterdijk, Amsterdam-Noord en Waterland.

BROEDGEVALLEN VAN ROOFVOGELS EN UILEN IN 2022

Kerkuil 12 territoria

12 territoria: Groot Duivendrechtse Polder, Ouderkerk, Ronde Hoep, Aalsmeer, Middelpolder, Bovenkerk-polder, Noordelijke Oeverlanden Nieuwe Meer, Watergraafsmeer, Amsterdam-Zuidoost, Gemeenschapspolder/Weesp en Waterland.

In totaal zijn van twaalf soorten roofvogels en uilen territoria vastgesteld. Het ging hierbij om 59 territoria van uilen en 222 territoria van roofvogels. Het is verheugend dat in een door mensen zo dichtbevolkt gebied zoveel roofvogels en uilen aanwezig zijn in de broedtijd.

Overzicht en ontwikkelingen

Als we die gegevens van de afgelopen tien jaren in een tabel zetten, ontstaat het onderstaand overzicht.

Het valt erg te betwijfelen of bij de uilen de aantallen reëel zijn. De toename kan wellicht grotendeels worden toegeschreven aan toenemende meldingen op Waarneming.nl en aan een toenemende belangstelling voor uilen. Hoe verhouden deze Amsterdamse cijfers zich tot het landelijk beeld van deze soorten? Landelijk geeft de **Torenavalk** sinds 1990 een dramatische afname te zien, die trend zien we in ons werkgebied nog niet in beeld komen.

Soort/Jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bruine Kiekendief	10	14	11	18	12	23	12	15	16	17	22
Havik	31	27	27	33	37	29	21	21	28	21	23
Sperwer	32	29	28	30	35	38	34	33	45	33	42
Buizerd	71	57	58	64	63	69	64	87	69	64	63
Wespendief	0	0	1	2	1	1	1	1	1	2	1
Torenavalk	23	27	28	45	31	36	40	35	52	44	44
Boomvalk	26	23	23	23	22	21	23	16	18	11	18
Slechtvalk	4	3	3	4	5	6	9	5	5	6	6
Totaal	197	180	179	219	206	223	204	213	234	198	219

Soort/Jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Steenuil	13	11	12	17	16	12	15	13	13	10	9
Velduil	0	0	2	0	2	0	3	0	0	0	0
Bosuil	13	11	10	19	37	30	21	22	27	16	17
Ransuil	14	13	21	22	16	15	12	22	28	11	21
Kerkuil	5	5	5	11	12	9	12	13	23	9	12
Totaal	45	40	50	69	83	66	63	70	91	46	59

Ook de **Boomvalk** neemt sinds 1985 gestaag af, terwijl die soort bij ons stabiel bleef. Na de dip van vorig jaar is het aantal broedparen nu toch weer gelijk aan 2020.

De Slechtvalk geeft nu een kleine toename met broedgevallen te zien, terwijl er op diverse plekken ook paartjes verbleven, zonder dat er sprake was van een nest. Helaas worden steeds meer nestkasten verwijderd; bv Hemweg en ING/Arena. Alleen de laatste is in de nabijheid herplaatst. Op de Mondriaantoren vertoef al jaren een paartje, evenals op het voormalige Nissankantoor op het Rieker Business Park aan de Johan Huizingalaan. Het paartje op het Ringparkgebouw (dat nu in transitie verkeert) heeft nu ook die omgeving voor gezien gehouden. Voor de nestkastloze Slechtvalken op de Mondriaantoren, zijn wel twee kasten in de directe nabijheid beschikbaar, maar daar talen ze niet naar.

Bij de **Sperwer** zien we landelijk sinds 2000 een dalende lijn, na een succesvol 2020 is nu bij ons de stand weer nagenoeg terug op dat peil. Het blijkt dat de Sperwer vanwege predatie door Havik steeds meer stedelijk gebied verkiest, i.p.v. bebost gebied.

Landelijk lijkt de **Havik** zijn top te hebben bereikt, ook bij ons is nu een daling te zien. Diverse legsels hebben dit jaar geen vliegvlugge jongen opgeleverd. Mogelijk speelt daarin ook de boommarter een rol.

Vanaf de eeuwwisseling laat de **Bruine Kiekendief** een dalende lijn zien, terwijl bij ons de populatie min of meer stabiel blijft en in 2017 zelfs een topscore behaalde. Ook in 2021 deed deze soort het in ons werkgebied goed en nu is de populatie bijna weer op het toppeil van 2017.

Na een gestage toename blijft de

Buizerd landelijk sinds 2006 op dezelfde lijn. Het Amsterdamse plaatje laat nu na een topjaar weer een 'normaal' gemiddelde zien.

En hoe zit dat regionaal en landelijk met de uilen?

Landelijk is de **Steenuil** sinds 2001 stabiel. Bij ons zien we nu een afname. Bij de **Velduil** is landelijk na de daling tot 2007 weer enige toename zichtbaar. Dat klopt dus ook met de spaarzame broedgevallen in ons werkgebied. In 2017 trad landelijk een dip in. In elk geval vertoonde 2018 de nodige belangstelling van de Velduil voor ons werkgebied. In hoeverre er sprake is van geslaagde broedgevallen is onbekend. Kennelijk vonden de Velduilen de Amsterdamse regio sinds 2019 niet interessant. In 2022 werd in maart een Velduil gezien in IJdoorn en vloog er één over het Diemerpark, in april in de Bovenkerkerpolder en in mei op Marken, die vervolgens overstak naar Flevoiland en voorts een waarneming op Schiphol, waarschijnlijk een reislustig individu.

Landelijk is de **Bosuil** sinds de eeuwwisseling stabiel, maar bij ons kon je spreken van een duidelijke toename. De soort werd in 2016 ook verbazend vaak gemeld binnen de grachtengordel zonder dat meteen sprake was van een broedgeval. In 2017 ging de Bosuil landelijk afname vertonen. In 2018 is dat ook in ons werkgebied duidelijk het geval. We kunnen t.o.v. 2020 stellen dat de neerwaartse trend voor deze uil in het Amsterdamse weer teruggekeerd is. Landelijk gaat het droevig met de **Ransuil**, die sinds 1990 alleen maar een dalende tendens te zien geeft. In ons werkgebied kon je die stand vrij stabiel noemen. Het jaar 2019 evenaarde het topjaar 2015 en in 2020 zette er weer

BROEDGEVALLEN VAN ROOFVOGELS EN UILEN IN 2022

groei door, in 2021 zagen we echter een enorme dip. Het is zelfs de laagste score van alle getelde jaren. Gelukkig is het plaatje van 2022 weer hoopgevend voor deze soort. Festivals in de nabijheid geven duidelijk een negatief signaal af. Dat zal nu de coronabeperkingen weer geheel zijn opgeheven voor deze uil waarschijnlijk dus negatief gaan uitpakken.

De **Kerkuil** laat landelijk een heel grillig patroon zien. Gelukkig was hij in ons werkgebied de laatste vier jaren stabiel. Na 2018 met tien gemelde verkeersslachtoffers pakte 2019 gunstiger uit; er werden twee verkeersslachtoffers gemeld, maar 2020 kende weer acht Kerkuilen die slachtoffer werden van het autoverkeer. In 2021 werden weinig dode Kerkuilen gemeld; twee stuks, en het aantal verkeersslachtoffers was in 2022 eveneens twee. Op enkele plaatsen in het land is men nu hectometerpaaltjes aan het voorzien van een doorrollende bovenkant, waardoor uilen hier niet meer op willen landen. Het blijkt te helpen om uilen op veiliger afstand van snelverkeer te houden. Het beeld van 2021-'22 is te spiegelen aan 2017-'18, laten we hopen dat 2023 dan ook in de pas gaat lopen met 2019.

Bijzondere dank voor het aanleveren van gegevens gaat uit naar: Jan van Blanken, Roely Bos, Philipp Derks, Paul Marcus, Frank Warendorf, Rutger Rotscheid, Martin Kempe, Michel Floris, Jos Vrolijk, Ben Daemen, Fons Bongers en Zainal Haberham.

Geef broedgevallen door!

Raak je op de hoogte van broedgevallen in 2023, dan deze graag doorgeven via tr.vandijk@planet.nl

Voorts heb ik nog een verzoek om broedgevallen van roofvogels en uilen niet meer te vervagen, maar ze liever onder embargo tot een datum na het broedseizoen te plaatsen. Zodoende kunnen die waarnemingen dan beter worden meegenomen in deze jaarrapportages.

Geraadpleegde bronnen

De Gierzwaluw nr. 1, juni 2005 pag. 15
Sovon Broedvogels in Nederland 2011, pag. 144 grafieken van Nederlandse indexen
Sovon Broedvogels in Nederland 2012, pag. 76 (Kerkuil) en 114 grafieken van Nederlandse indexen
Sovon Broedvogels in Nederland 2013, pag. 124, 125 en 127. Grafieken van Nederlandse indexen.
Sovon Broedvogels in Nederland 2014, pag. 51, 78-81 en 126-129 Grafieken van Nederlandse indexen.
Sovon Broedvogels in Nederland 2015, pag. 54-55 en 130-131 Grafieken van Nederlandse indexen.
Sovon Broedvogels in Nederland 2016, pag. 77-79
Sovon Broedvogels in Nederland 2017, pag. 54
Sovon Broedvogels in Nederland 2018, pag. 92, 93, 138-142
Sovon Broedvogels in Nederland 2019 pag. 65 en 139 Grafieken van Nederlandse indexen.
Sovon Broedvogels in Nederland 2020 pag. 50, 51
Sovon Broedvogels in Nederland 2021 pag. 59, 82-86
Sovon Vogelbalans 2014 pag 14 e.v.
Sovon Vogelbalans 2015, pag. 16-17
Sovon Vogelbalans 2016, pag. 10 e.v.
Sovon Vogelbalans 2017, pag. 10 e.v.
Sovon Vogelbalans 2018
Sovon Vogelbalans 2019
Sovon Vogelbalans 2020
Sovon Vogelbalans 2021
Sovon Vogelbalans 2022